

Gebruik van een beenprothese

Een amputatie van een lichaamsdeel betekent het verlies van een lichaamsfunctie. De gevolgen van een amputatie zullen voor u in eerste instantie niet volledig duidelijk zijn. Naast fysieke beperkingen heeft de amputatie vrijwel altijd psychische en emotionele gevolgen voor u en uw omgeving. U zult ongetwijfeld vragen hebben. Kan ik straks nog lopen? Blijf ik pijn houden in mijn stomp? Ik voel pijn in het been dat er niet meer is, hoe kan dit? Wat voor soorten prothesen zijn er? Hoe kan ik de amputatie verwerken? In de loop van de revalidatiebehandeling zal het revalidatiebehandelteam proberen antwoord te geven op uw vragen.

Omdat u in het begin van de revalidatie veel informatie krijgt, is het begrijpelijk dat u niet alles kunt onthouden. Daarom kunt u hier het globale verloop van de revalidatiebehandeling bij een amputatie bij Vogellanden rustig nalezen. Ook wordt er ingegaan op enkele specifieke klachten die u kunt ervaren. Natuurlijk blijft uw behandelteam te allen tijde beschikbaar voor het beantwoorden van uw vragen.

Het behandelteam

Het behandelteam bestaat uit verschillende disciplines. Een revalidatiearts, een fysiotherapeut, een ergotherapeut, een bewegingsagoog en een activiteitentherapeut nemen deel aan het team. Ook een maatschappelijk werker, een psycholoog, een medisch secretaresse en een orthopedisch instrumentenmaker spelen een rol. Indien u klinisch bent opgenomen, heeft u contact met de verpleegkundige. Als u deelneemt aan het arbeidsproces of dat weer wilt gaan doen, kunt u de arbeidsdeskundige raadplegen.

Revalidatiefasen

De revalidatie na een amputatie bestaat uit vijf fasen:

1. Zonder prothese.
2. Met oefenprothese.
3. Met de op maat gemaakte prothese.
4. Afsluiting revalidatie: controle op technisch spreekuur.
5. Algehele controleronde

Fase 1: Zonder prothese

In deze fase, net na de amputatie, is de stompwond nog niet genezen. De wond moet goed verzorgd worden. Ook is de stomp dik door het vocht dat er nog in zit. Het is belangrijk dat uw stomp een goede vorm en een stabiele omvang krijgt. Dit kan bereikt worden door te zwachtelen, door het gebruik van een zogenaamde liner of door het gebruik van een (bruine) elastische kous. In deze fase traint u tijdens de therapieën uw spieren, uw gewrichten en uw conditie. Eveneens leert u hoe u zonder een prothese kunt functioneren; bijvoorbeeld hoe u zich zonder prothese veilig kunt verplaatsen.

Fase 2: De oefenprothese

Zodra het mogelijk is, start u met het staan en lopen. Vaak gebeurt dit met een oefenprothese. Dit is een tijdelijke voorziening. Als uw stomp goed gevormd is, kan de orthopedisch instrumentmaker in overleg met de revalidatiearts de eerste op maat gemaakte prothese maken. Meestal is dat een aantal

weken na de amputatie.

Fase 3: De op maat gemaakte prothese

In deze fase is de prothese klaar en kan er gepast worden. Gekeken wordt of de prothese goed zit en of hij geen drukplekken op de stomp geeft. Zodra de prothese klaar is, draagt u hem in eerste instantie alleen tijdens de fysiotherapie. De druk op de stomp kan in het begin vervelend en pijnlijk aanvoelen. De belasting wordt daarom geleidelijk aan opgebouwd. De stomp kan zo aan de prothese wennen. In deze fase gaat u wekelijks naar het technisch spreekuur. Hierbij zijn de revalidatiearts, de instrumentmaker en de fysiotherapeut aanwezig. Op het technisch spreekuur kijken zij hoe u met de prothese functioneert. Zo nodig past de instrumentmaker de prothese aan om het functioneren te verbeteren.

Het is belangrijk om de elastische kous te dragen als de prothese niet aan is. Uw stomp kan anders weer gaan zwellen door het vocht, waardoor de prothese minder goed past. U loopt eerst met een hulpmiddel, bijvoorbeeld een looprek, rollator of elleboogkrukken. Als u meer gewend raakt aan het gebruik van de prothese kunt u deze ook dragen buiten de therapie, bijvoorbeeld op de afdeling bij de klinische revalidatie.

U wordt geleidelijk aan steeds zelfstandiger in het lopen. Uw stomp is ondertussen goed gewend aan de prothese en ongemakkelijke pijnen en druk zijn over het algemeen minder hinderlijk. U kunt de prothese steeds langer dragen. De loophulpmiddelen worden afgebouwd (u loopt bijvoorbeeld eerst met een rollator en later met krukken). Ook worden de loophulpmiddelen minder gebruikt.

Als u opgenomen bent in het revalidatiecentrum kunt u aan het einde van deze fase vaak met ontslag naar huis. Aan het eind van uw klinische revalidatie gaat u een aantal keren met weekendverlof naar uw eigen huis. Tijdens het verlof kunt u ervaren hoe het functioneren met en zonder de prothese gaat in uw eigen omgeving. Dat kan mogelijk aandachtspunten geven voor de therapie. Ons doel is om u met zo weinig mogelijk loophulpmiddelen te ontslaan. Voortzetting van de behandeling vindt meestal in revalidatie dagbehandeling plaats (PRB = Poliklinische Revalidatie Behandeling).

Het onderhouden van uw algemene conditie is en blijft belangrijk. Daarom adviseren we u goed in beweging te blijven, bijvoorbeeld door te wandelen, te fietsen en/of te zwemmen.

Fase 4: Afsluiting revalidatie: controle op het technisch spreekuur

In de dagbehandeling wordt de therapiefrequentie afgebouwd. Als alle therapieën afgelopen zijn, krijgt u zo nu en dan een afspraak op het (prothese) technisch spreekuur. Tijdens dit spreekuur kunt u vertellen hoe de prothese bevalt en kunnen problemen en klachten van de stomp of prothese worden besproken en bekeken. Het blijft belangrijk om in het geval van klachten (pijn of wondjes aan de stomp) snel contact op te nemen met de revalidatiearts.

Fase 5: Algehele controleronde

Drie maanden na het beëindigen van de therapieën heeft u nog een keer een afspraak bij de revalidatiearts, de maatschappelijk werker en de fysiotherapeut. Samen met u kijken ze hoe het gaat, of u nog vragen heeft en of er bepaalde zaken zijn die nog aandacht verdienen. Dat geldt op prothesetechnisch gebied, op het lichamelijk gebied, op het psychische vlak en ook op het gebied van werk en vrijetijdsbesteding.

✿ Naast de reguliere revalidatiebehandeling biedt het behandelteam ook nog andere activiteiten aan waar u aan deel kunt nemen. Zo zijn er de loopclinics. Deze worden verzorgd door de afdelingen fysiotherapie en bewegingsagogie. Ook is er de patiëntencursus beenprothesegebruikers. Deze cursus wordt verzorgd door het hele behandelteam.

Contact

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen of wilt u meer weten? Neem dan contact op met Vogellanden, via (038) 498 11 11 of info@vogellanden.nl. Ook kunt u altijd contact opnemen met uw revalidatiearts of een ander lid van het behandelteam. Daarnaast is het mogelijk om informatie in te winnen via een van de onderstaande instanties.

Stichting 'Korter Maar Krachtig'

Deze stichting is in 2006 opgericht en heeft als doel lotgenoten te helpen met informatie, ervaringen en het organiseren van evenementen.

<http://kortermaarkrchtig.com>

OIM Orthopedie

OIM Orthopedie is er voor iedereen die een orthopedisch hulpmiddel nodig heeft.

Floresstraat 3
8022 AD Zwolle
Tel.: 038-455 51 60
<http://www.oim.nl>

Pro-Reva

Pro-Reva levert orthopedisch maatwerk.

Hyacinthstraat 57
8013 XX Zwolle
Telefoon: 038-467 27 20
info.zwolle@proreva.nl
<http://www.proreva.nl>